

- प्रवृद्धिः *f.*, प्रपञ्चः, व्यासः, विपुलता.
- EXTENSIVE, *a.* विस्तीर्णः-सा-स्य, विपुलः-ला-लं, विशालः-ला-लं, सुप्रच्युतः-ता-त्रं, बृहन्-हन्ती-हर्-हं (र्), वृषुः-पुी-पु, वृषुलः-ला-लं, प्रपृष्टः-रा-रं, विकटः-टा-टं, सायानः-ता-तं, चायतिताम्-मती-मत् (र्), अससाधः-वा-वं, सखनः-ता-तं.
- EXTENSIVELY, *adv.* सुविस्तीर्णं, सुविस्तृतं, सुविस्तरेण, विस्तार्याय, चरतिनाचं, विपुलं, प्रपृष्टं, सामान्यतस्.
- EXTENSIVENESS, *s.* विस्तीर्णता, विस्तारः, विस्तृतिः *f.*, विपुलता, विशालता, वृषुत्वं, बृहत्वं, परितरः, चायतिः *f.*, व्याप्तिः *f.*, व्यापकत्वं.
- EXTENT, *s.* (Bulk, width, length) विस्तारः, विशालता, विपुलता, बृहत्वं, चायतिः *f.*, सायामः, प्रपृष्टः, सन्नतिः *f.*, पितानकं, पाटः—(Compass) परिमाणं, परिहाहः, परितरः, परिनिः *m.*—(Degree, measure) माचं, परिमाणं, प्रमायं, मानं—(Limit) पर्यन्तं—(Range) विषयः; 'to what extent?' क्रियत्यर्थिनं, क्रियत्यर्थिनं, क्रियतमायं; 'to such extent,' रतायन्तः; 'such an extent,' रतायत्वं; 'to a slight extent,' ईषन्-किञ्चित्, अल्पमायं, लोको.
- To EXTENUATE, *v. a.* (Lessen) मूनीकु, मून् (c. 10. -अनयति-यितुं), लघ (nom. लघयति-यितुं), कन (nom. कनयति-यितुं), अस्वीकृ, क्षीयितुं, इस् (c. 10. हासयति-यितुं)—(A crime) क्रम (c. 10. श्रमयति-यितुं), उपशमं, पापापनृतिं कृ, पापशालिनं कृ.
- EXTENUATED, *pp. p.* उपशान्तः-ता-तं, शमितः-ता-तं, मूनीकृतः-ता-तं.
- EXTENUATION, *s.* पापोपशान्तिः *f.*, पापशान्तिः *f.*, उपशमः, पापापनोदनं, पापापनृतिः *f.*, पापनाशना, पापशालिनः, पापापक्ष.
- EXTERIOR, *a.* बाह्यः-ह्य-ह्यं, बाह्यीकः-का-कं, वहिःस्यः-स्या-स्यं, वहिर्भूतः-ता-तं, वहिर्भयः-वा-वं, वहिसं in comp.; as, 'an exterior object,' वहिरङ्गः.
- EXTERIOR, *s.* वहिर्भागः, बाह्यभागः, वहिर्भावः, उपरिस्थभागः.
- To EXTERNATELY, *v. a.* उच्छिद् (c. 7. -चिन्नति-च्छेदुं), समूलं वा समूलम् उद् (c. 1. -हरति-हर्तुं) वा समुद् वा उज्यद् (c. 10. -पाटयति-यितुं), उन्मूलं (c. 10. -मूलयति-यितुं), नञ् in caus. (नाशयति-यितुं), विनश्.
- EXTERMINATED, *pp. p.* उच्छिन्नः-ह्य-ह्यं, विनाशितः-ता-तं, उद्धृतः-ता-तं, उत्पाटितः-ता-तं, उन्मूलितः-ता-तं, साटितः-ता-तं.
- EXTERMINATION, *s.* उच्छेदः, समुच्छेदः, उच्छिन्तिः *f.*, सर्वनाशः, उद्धरणं, समूलोत्पादनं, मूलोद्धरणं, उन्मूलनं, समूलघातः, विनाशः, प्रलयः, लोपः, शोषणं.
- EXTERMINATOR, *s.* उद्धर्ता *m.* (र्) विनाशकः, उच्छेदी *m.* (र्).
- EXTERMINATORY, *a.* उच्छेदी-दिनी-दि (र्), सर्वनाशकः-का-कं.
- EXTERNAL, *a.* बाह्यः-ह्य-ह्यं, बाह्यीकः-का-कं, बाह्यःस्यः-स्या-स्यं, वहिर्वेत्ता-चिन्ती-चिन्ति (र्), वहिर्भूतः-ता-तं, वहिर्भयः-वा-वं, वहिसं in comp.; as, an external part,' वहिरङ्गः.
- EXTERNALLY, *adv.* बाह्यतस्, वहिसं, वहिर्भयोः, उपरिभागेः; 'produced externally,' वहिर्भयः-वा-वं.
- EXTINCT, *a.* (Extinguished) शान्तः-ता-तं, शमितः-ता-तं, निषोद्यः शा-शं—(Abolished, at an end) नष्टः-हा-हं, विनष्टः-हा-हं, निवृत्तः-ह्य-ह्यं, निवृत्तः-ह्य-ह्यं, विगतः-ता-तं, निगतः-ता-तं, अयसितः-ता-तं, अचक्षयः-वा-वं, धोद्यः-ह्य-ह्यं, परिधीयः-ह्य-ह्यं, उच्छिन्नः-ह्य-ह्यं, लुप्तः-ह्य-ह्यं; 'becomes extinct,' शान्यति.
- EXTINCTION, EXTINGUISHMENT, *s.* (Quenching) निषोद्यः, निषोद्यणं, शान्तिः—(Abolition, destruction) नाशः, विनाशः, प्रणाशः, उच्छेदः, समुच्छेदः, उद्धरणं, लोपः, विलोपनं, धयः, संहारः; 'of race,' निवृत्तः.
- To EXTINGUISH, *v. a.* (Quench) निषोद्य in caus. (-वापयति-यितुं), श्म

in caus. (शमयति-यितुं), उपशमं, प्रशमं—(Destroy, put an end to) नञ् in caus. (नाशयति-यितुं), विनश्, निवृद् in caus. (-चक्षयति-यितुं), उच्छिद् (c. 7. -चिन्नति-च्छेदुं), निर्दहं (c. 1. -दहति-दह्युं), लुप् (c. 6. लुम्यति, लोमं, c. 10. लोमयति-यितुं), सद् in caus. (साटयति-यितुं); 'to be extinguished,' श्म (c. 4. शान्यति, शमितं), निष्ठा (c. 4. -वायति).

EXTINGUISHABLE, *a.* शान्यः-स्या-स्यं, शननीयः-वा-वं, निषोद्यः-वा-वं, निषोद्यणीयः-वा-वं, नाशयः-श्या-श्यं, नाशननीयः-वा-वं, विलोपनीयः-वा-वं.

EXTINGUISHED, *pp. p.* (Quenched) निषोद्यः-शा-शं, निषोद्यितः-ता-तं, शान्तः-ता-तं, संशान्तः-ता-तं, शमितः-ता-तं, प्रशमितः-ता-तं, शान्तारिणः-विन-विन, शान्तारिणिः-चिन्ति-चिन्ति—(Destroyed) नष्टः-हा-हं, चिन्नः-हा-हं.

EXTINGUISHER, *s.* निषोद्यकः, निषोद्यकारि *m.* (र्)—(Of a candle) दीपनिषोद्यकः.

To EXTIRPATE, *v. a.* उन्मूलं (c. 10. -मूलयति-यितुं), समुन्मूलं, मूलान् वा समूलम् उद् (c. 1. -हरति-हर्तुं), समुद्, उच्छिद् (c. 7. -चिन्नति-च्छेदुं), उज्यद् (c. 10. -पाटयति-यितुं), व्यष्टुद् in caus. (-रोपयति-यितुं), उद्गृहं (c. 6. -गृहति-गृह्यति), निष्कृप् (c. 9. -कुशाति-कोष्टुं).

EXTIRPATED, *pp. p.* उन्मूलितः-ता-तं, उत्पाटितः-ता-तं, उच्छिन्नः-वा-वं, उद्धृतः-ता-तं, व्यपरोपितः-ता-तं, चावहितः-ता-तं, चावहितः-ता-तं, निष्कृतितः-ता-तं, निषोद्यः-जा-ञं.

EXTIRPATION, *s.* उन्मूलनं, उत्पादनं, उच्छेदः, उद्धरणं, समूलोत्पादनं, समूलोद्धरणं, उच्छिन्तिः *f.*, व्यपरोपणं, निषोद्यः, नाशः, विनाशः.

EXTIRPATOR, *s.* उद्धर्ता *m.* (र्), उन्मूलयिता *m.* (र्), उच्छेदी *m.* (र्).

To EXTOL, *v. a.* प्रशंसं (c. 1. -शंसति-सितुं), अभिप्रशंसं, सु (c. 2. क्रीति, सोतुं), अभिदु, संसु, विदु, परिसंसु, श्राप् (c. 1. श्रापयति-यितुं), c. 10. श्रापयति-यितुं), कृ (c. 10. कौशलेयति-यितुं), प्रथ (c. 10. प्रथयति-यितुं), विख्या (c. 2. -ख्याति-यितुं), प्रख्या.

EXTOLLED, *pp. p.* प्रशंसितः-ता-तं, कौशितः-ता-तं, अभिदुतः-ता-तं.

EXTOLLER, *s.* प्रशंसकः, कौशयिता *m.* (र्), अनुकौशलेय *m.*, क्षापकः.

EXTORSIVE, *a.* बाधकः-का-कं, उपद्रवी-विधी-वि (र्), सबाधः-वा-ध.

To EXTORT, *v. a.* and *n.* बलान् वा बलेन यद् (c. 9. गृह्णाति, यद्गतुं), अन्यायतं श्राद् (c. 3. -दत्ते-ददाति-दातुं), दा in caus. (दापयति-यितुं), विहा in caus. (-हापयति-यितुं), श्राद् in caus. (-हारयति-यितुं), बाध (c. 1. बाधते-यितुं), परिबाध, उपधिं कृ.

EXTORTED, *pp. p.* बलाभूहीतः-ता-तं, दापितः-ता-तं, विहापितः-ता-तं.

EXTORTER, EXTORTIONER, *s.* अन्यायेन परस्वादाय *m.* (र्), बलेन परस्वादायकः, बाधकः, उपद्रवी *m.* (र्), उपधिपकः, क्षोधिपकः, दुर्वृत्तः, दुरात्मा *m.* (र्), दस्युः *m.*, लोडयिता *m.* (र्).

EXTORTION, *s.* अन्यायेन वा बलेन परस्वदयः, बाध-धनं, उपद्रवः, विप्रयः क्षमिद्रोहः, उपधिपकरणं, उपधिः *m.*, बलात्कारः, निवृत्ता, दीराम्भ, हटः.

EXTRA, *s.* अल्पिकं, क्षापिकं, क्षातिरिचं, क्षति in comp—(Beyond the usual quantity) अल्पिकः-का-कं, क्षातिरिक्तः-क्ता-कं, निवृत्तितः-परिमाणातिरिक्तः-क्ता-कं.

To EXTRACT, *v. a.* निष्कृप् (c. 1. -कषति-कष्युं), उन्कृप्, साकृप्; उद् (c. 1. -हरति-हर्तुं), निर्दहं, उज्यद् (c. 9. -गृह्णाति-गृह्यति), निर्दहं (c. 2. -दोषिध-रुं), निष्कृप् (c. 9. -कुशाति-कोष्टुं), उन्मूलं (c. 1. -अनयति-यितुं), उद्गृहं (c. 6. -गृहति-गृह्यति), उज्यद् in caus. (-पाटयति-यितुं), निर्गम् in caus. (-नययति-यितुं); 'the teeth,' दन्तान् उद्.

EXTRACT, *s.* (That which is extracted) उद्धृतं, उद्धारः, निष्कृष्टः.